

SNJEŽANA MARČEC (1963.–2001.)

Teško je govoriti i pisati o Snježani, gotovo jednako teško koliko je lijepo i lako bilo uz nju živjeti i s njom raditi. Kad nekoga više nema, obično je da se o njemu govori sve najljepše. O Snježani se ni za života nije moglo reći ništa drugo. Bila je vesela i topla osoba, spremna svakomu pomoći. Osvajala je svojom dobrotom, pravednošću, poštenjem, nesposobnošću da ikomu nanese bol, pa čak i da povjeruje da bi itko mogao učiniti što nepošteno. Tješila je i kad je sama bila tužna, oprastala i kad bi tko drugi osudio. Za sve je ružne postupke imala neko ljudsko opravdanje i neizmjereno razumijevanje. Voljela je voljeti, a mrziti nije ni znala. I u najtežim trenucima na licu joj je bio osmijeh, na usnama lijepa riječ. Kad bismo o kome rekli što ružno, Snježana je uvijek nastojala dokazati da to nije baš tako te da taj nije tako mislio, da nije tako loš. Iako već teško bolesna, bila je spremna pomoći svakomu komu je bilo teško. Posjećivala je doktoricu Barić u njezinim posljednim danima, redovito kontaktirala s akademikom Finkom. Prije nego što je krenula na svoj posljednji put u Rijeku, vratila je sve knjige u institutsku knjižnicu. Sa svakim se od nas, na svoj način, zauvijek oprostila vodeći i pritom više računa o drugima nego o sebi, raspitujući se o malim pojedinostima iz života, o poslu, djeci, dragim ljudima, ne želeći nikoga rastužiti ni opteretiti. Uspomena na našu dobru Snježanu živa je i topla dok ona spokojno počiva u svome dragome Krasu.

Snježana Marčec rođena je 28. studenoga 1963. godine u Rijeci. Osnovnu i srednju školu završila je također u Rijeci. Godine 1982. upisala je studij hrvatskoga jezika na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Usporedo je studirala i bibliotekarstvo. Apsolvirala je poslijediplomski studij lingvistike – smjer hrvatski jezik. Godine 1990. zaposlila se u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje i na dijalektološkim istraživanjima radila sve do svoje prerane smrti 12. ožujka 2001. godine. Bila je pri kraju izradbe magistarskoga rada *Dobrinjski govorni tip*.

U središtu njezina znanstvenoga interesa bilo je 'jedinstvo raznolikosti krčkih govora' (kako glasi naslov jednoga njezina rada). Objavila je mnogo znanstvenih i stručnih radova, istražila 12 dijalektnih punktova, od kojih 8 u Hrvatskoj, jedan u Mađarskoj, jedan u Italiji i dva u Austriji. Pisala je o dijalektima u dijaspori: u Italiji, Gradišću i u Rumunjskoj. Suradivala je na dvama velikim rječnicima moliško-hrvatskoga narječja (rječniku govora Kruča s Walterom Breuom i rječniku govora Mundimitra s Antoniom Sanmarinom i Mirom Menac-Mihalić). Ti su rječnici iznimno važni jer povezuju najstarije hrvatske dijaspore s hrvatskom maticom. Bila je tajnica hrvatskoga povjerenstva za izradbu OLA, tajnica Odbora za dijalektologiju HAZU, tajnica HFD-a. Napisala je mnogo prikaza, ocjena, biobibliografskih bilježaka, priloga za leksikone itd., sudjelovala je na znanstvenim skupovima.

Rad Snježane Marčec dijeli se u nekoliko cjelina. Njezin je znanstveni interes u prvome redu izviraio iz njezine povezanosti s otokom Krkom, osobito njezinim dragim Krasom u kojemu je provela nezaboravne trenutke djetinjstva i mladosti kojih se rado prisjećala. Povezanost s tim otokom i Rijekom, u kojoj je rođena i živjela do odlaska na studij u Zagreb, očituje se u cjelokupnome njezinu radu. Njezini su znanstveni radovi usmjereni u prvome redu proučavanju krčkih govora (*Fonološki prikaz mjesnoga govora Krasa /reprezentanta dobrinjskoga govornog tipa/, Govor Krasa na otoku Krku /deklinacija/, Govor Krasa na otoku Krku /glagolski oblici/*). I njezin je nedovršeni magistarski rad *Dobrinjski govorni tip* trebao prikazati obilježja jednoga govornoga tipa njezina dragoga Krka. Ostali njezini znanstveni radovi iz širega su područja čakavske dijalektologije (*Čakavizmi u rječnicima hrvatskoga književnog jezika, Hrvatska čakavska dijalektologija danas, O frazemima u čakavskim govorima* itd.). Zaokupljenost svojim krajem i osobito njegovim ljudima Snježana Marčec pokazuje i u nizu stručnih i preglednih članaka i prikaza (kojih ima preko četrdeset). Bavi se istaknutim znanstvenicima i javnim djelatnicima svojega kraja (biobibliografije dr. Tatjane Blažeković, dr. Mirjane Strčić, Željka Grbca, dr. Radmile Matejčić, dr. Dinka Sučića, prilog za bibliografiju dr. Danila Klena, Iva Jelenovića, Čeda Variole, stručni rad o prof. Bonaventuri Dudi i Antunu Kirinčiću, prilozi za Primorski slovenski biografski leksikon o Mati Bastianu i Vjekoslavu Bratuliću). I u prikazima prati na prvome mjestu literaturu povezanu sa svojim Krkom (prikaz knjiga Bašćanska ploča I–II, prikazi *Njivice u dijalektološkom atlasu, Kras sa tisućljetnom prošlošću* itd.)

Brojni su i prikazi stručne literature sa svih područja dijalektologije (prikaz knjige dr. Mije Lončarića *Kaj jučer i danas*, knjige N. Vekarić *Pelješka naselja u 14. stoljeću*, knjige Ive Lukežić *Čakavsko-ikavsko-ekavski dijalekt*, knjige Marije Turk *Fonologija hrvatskoga jezika (raspodjela fonema)*, *Gradišćanskohrvatskoga-hrvatsko-nimškog rječnika* te pojedinih brojeva časopisa *Senjski zbornik*, *Slovo*, *Buzetski zbornik* itd.).

Doprinos Snježane Marčec hrvatskoj dijalektologiji prepoznatljiv je i trajan. Njezina prerana smrt težak je gubitak za hrvatsko jezikoslovlje i sve članove Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje koji pamte njezinu vedrinu, čestitost i dobrotu.

Objavljeni znanstveni i stručni radovi¹:

1989.

Pjesnički lik Frana Krste Frankopana, *Fluminensia*, II/1–2, Rijeka, 145–151. (pregledni članak)

1990.

Fonološki prikaz mjesnoga govora Krasa (reprezentanta dobrinjskoga govornog tipa), *Rasprave Zavoda za jezik IFF*, XVI, Zagreb, 45–66. (izvorni znanstveni rad)

Biobibliografija dr. Tatjane Blažeković, *Pazinski memorijal*, 21, Pazin, 267–274. (pregledni članak)

Biobibliografija prof. dr. Mirjane Strčić, *Pazinski memorijal*, 21, Pazin, 275–291. (pregledni članak)

Bašćanska ploča, sv. I–II, JAZU, Povijesna društva Rijeke i o. Krka, *Historijski zbornik*, 43, Zagreb, 421–424. (ocjena)

Prema modernoj sintezi (Uz knjigu dr. Mije Lončarića “Kaj jučer i danas”), *Večernji list*, XXXIV/9734, Zagreb, 13. (ocjena)

Kras sa tisućljetnom prošlosti, *Krčke novine*, VIII/79, Krk, 10. (prikaz)

Njivice u dijalektološkom atlasu. Najnovije istraživanje krčke čakavštine, *Krčke novine*, VIII, Krk. (prikaz)

1991.

Prof. Bonaventura Duda, *Zvona*, XXIX/12, Rijeka, 6. (stručni rad)

Knjiga o pelješkoj ojkonomiji. N. Vekarić “Pelješka naselja u 14. stoljeću”, Dubrovnik 1990, *Onomastica Jugoslavica*, 14, Zagreb, 186–187. (ocjena)

¹ Svi su radovi Snježane Marčec objavljeni pod prezimenom Hozjan.

1992.

Govor Krasa na otoku Krku (deklinacija), *Rasprave Zavoda za hrvatski jezik*, XVIII, Zagreb, 47–58. (izvorni znanstveni rad)

“Senjski zbornik” 18/1991. u čast akademika Milana Moguš, *Vjesnik HAZU*, I/7–8, Zagreb, 53–54. (prikaz)

Biobibliografija Željka Grbca, *Pazinski memorijal*, 20, Pazin, 239–265. (pregledni članak)

Bastian, Mate, *Primorski slovenski biografski leksikon*, 18, Gorizia, 445–446. (stručni članak)

Bratulić, Vjekoslav, *Primorski slovenski biografski leksikon*, 18, Gorizia, 492. (stručni članak)

Gradišćanskohrvatsko-hrvatsko-nimški rječnik. Zagreb–Eisenstadt 1991. 842 str., *Suvremena lingvistika*, XVIII/33, Zagreb, 95–96. (prikaz)

Gradišćanskohrvatsko-hrvatsko-nimški rječnik / Burgenlandisch-kroatisch-deutsches Wörterbuch, Zagreb–Eisenstadt, 1991., str. 842, *Radovi leksiografskog zavoda “Miroslav Krleža”*, Zagreb, 165–166. (prikaz)

Slovo 39–40, Zagreb 1990., *Historijski zbornik*, 45, Zagreb, 354–355. (prikaz)

Buzetski zbornik 17/1992., *Historijski zbornik*, 45, Zagreb, 357–358. (prikaz)

1993.

Govor Krasa na otoku Krku (glagolski oblici), *Rasprave Zavoda za hrvatski jezik*, 19, Zagreb, 113–125. (izvorni znanstveni rad)

Prilog za bibliografiju dr. Danila Klana, *Život i djelo dr. Danila Klana (1910–1990)*, Rijeka, 107–120. (prethodno priopćenje)

Antun Bozanić, Biskup Mahnić, pastir i javni djelatnik u Hrvata, *Slovo*, 41/43, Zagreb, 288–290. (ocjena)

Građa za biobibliografiju prof. dr. Radmile Matejčić, *Vjesnik povijesnog arhiva Rijeka*, 23/24, Rijeka, 219–241. (prethodno priopćenje)

Kulturne i znanstvene manifestacije u povodu 140-obljetnice rođenja hrvatskoga narodnog preporoditelja Istre i bana dr. Matka Laginje, *Annales*, 3, Kopar, 408–409. (prikaz)

1994.

Čakavizmi u rječnicima hrvatskoga književnog jezika, *Filologija*, 22/23, Zagreb, 205–209. (izvorni znanstveni rad)

Krčki govori – jedinstvo raznolikosti, *Krčki kalendar 1995.*, Krk, 99–102. (stručni članak)

Život i djelo hrvatskoga narodnog preporoditelja Istre Vjekoslava Spinčića. Znanstveni skup, Ronjgi, 1993., *Annales*, 5, Kopar, 293–294. (prikaz)

“Dani Matka Laginje”, Katedra Čakavskog sabora (Društvo za povjesnicu), Klana, 19–20. ožujka 1994., *Annales*, 5, Kopar, 294–296. (prikaz)

Iva Lukežić, Čakavski ikavsko-ekavski dijalekt. Rijeka, 1993., *Rijeka*, I/2, Rijeka, 271–273. (ocjena)

Marija Turk, Fonologija hrvatskoga jezika. (Raspodjela fonema). Rijeka–Varaždin 1992., *Rijeka*, I/2, Rijeka, 267–268. (ocjena)

Znanstveno savjetovanje o životu i djelu hrvatskoga narodnog preporoditelja Vjekoslava Spinčića, Ronjgi, 1993., *Historijski zbornik*, 47, Zagreb 173–174. (prikaz)

1995.

Prilog životopisu Iva Jelenovića (s bibliografijom), *Krčki zbornik*, 33, Krk, 321–330. (pregledni članak)

Prilog životopisu Iva Jelenovića (s bibliografijom), *Narodni život i običaji o. Krka*, 2, Krk, 321–330. (pregledni članak)

Zlatko Vince o Dragutinu Parčiću kao leksikografu. Uz pretisak talijansko-hrvatskog rječnika iz 1901., *Rijeka*, II/1–2, Rijeka, 198–199. (ocjena)

Povijesni prilozi na Riječkim filološkim danima (Međunarodni znanstveni skup) Rijeka 1994., *Historijski zbornik*, 48, Zagreb, 263–264. (prikaz)

1996.

Hrvatska čakavska dijalektologija danas, *Riječki filološki dani*, 1, Rijeka, 195–200. (pregledni članak)

Likovno i pedagoško djelo Antuna Kirinčića (1912. –1981.), *Krčki zbornik*, 35, Krk, 201–208. (pregledni članak)

Prilog za biografski leksikon Dobrinjštine, *Krčki zbornik*, 35, Krk, 147–154. (prethodno priopćenje)

Prilog za bibliografiju prof. dr. Dinka Sučića (1896. –1981.), *Krčki zbornik*, 35, Krk, 209–214. (prethodno priopćenje)

Prilog za životopis književnika i novinara Čeda Variole (1921.–1992.), *Krčki zbornik*, 35, Krk, 171–176 (s Tanjom Gržetić-Romčević). (prethodno priopćenje)

Bibliografija “Kola” 1842. –1995., Zagreb 1995., *Historijski zbornik*, 49, Zagreb, 274. (prikaz)

Tjedan moliških Hrvata. Settimana dei Croati del Molise. Zagreb, 6.–21. VI. 1996., *Historijski zbornik*, 49, Zagreb, 279. (prikaz)

Ivšićev zbornik, Zagreb 1996., *Historijski zbornik*, 49, Zagreb, 280. (prikaz)

1998.

Rumunjska, *Hrvatski jezik*, Uniwersytet Opolski–Instytut Filologii Polskiej, Opole, 271–179.

In memoriam: Agostina Piccoli (1962.–1998.), *Filologija*, 30/31, Zagreb, 529–531. (nekrolog)

Sudjelovanja na znanstvenim skupovima i kongresima:

Međudijalekatski dodiri i prožimanja, HAZU, Zagreb, 1992., referat: *O jezičnoj i dijalekatskoj interferenciji u suvremenoj sjevernočakavskoj poeziji.*

Znanstveni skup o dr. Matku Laginji u povodu 140. obljetnice rođenja, Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci i dr., Zagreb–Klana–Kastav, 1992., referat: *Prilozi za bibliografiju o Matku Laginji.*

150. obljetnica prve škole u Dobrinjštini, Povijesno društvo o. Krka, Dobrinj, 1992., referat: *Govor Dobrinjštine.*

Teorija i praksa izradbe jednojezičnih hrvatskih rječnika, HAZU, Zagreb, 1993., referat: *Čakavizmi u rječnicima hrvatskoga književnog jezika.*

Riječki filološki dani, Rijeka, 1994., referat: *Hrvatska čakavska dijalektologija danas.*

Prvi hrvatski slavistički kongres, Pula, 1995., referat: *Sociolingvistički status moliškoga hrvatskog jezika danas* (s Agostinom Piccoli).

Osmi znanstveni skup o hrvatskim dijalektima, HAZU i Zavod za hrvatski jezik Hrvatskoga filološkog instituta, Zagreb, 1996., referat: *Iz tvorbe krčkih čakavskih govora.*

Hrvatski filološki skup, Rijeka, 1997., referat: *O frazemima u čakavskim govorima*

Drugi hrvatski slavistički kongres, Osijek, 1999., referat: *Hrvatski jezik u lingvističkim atlasima.*

Lana Hudeček